

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการพัฒนา

ความพร้อมในการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐของมหาวิทยาลัยแม่โจ้:

บทวิเคราะห์การบริหารการเงินการคลังของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

เพื่อเตรียมตัวเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

โดย

นายวิเชียร คำรินทร์

กันยายน 2545

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ถึง 1) สถานะการเงินการคลังของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2539-2543) ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ประจำปีการศึกษา 2) การฉายภาพสถานะการเงินการคลังและวิธีการกระจายงบประมาณของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ 3) การเสนอแนวทางในการบริหารการเงินการคลังของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในฐานะมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร ข้อมูลการวิจัยจะเป็นเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเอกสารงบประมาณเงินรายได้ประจำปีการศึกษาของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539-2543 เครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลคือตารางบันทึกผลโดยเนื้อหาจะครอบคลุมวัตถุประสงค์

ผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานะการเงินการคลังของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2539 - 2543) พบว่า ในส่วนของงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีแนวโน้มลดลง ส่วนงบประมาณเงินรายได้ประจำปีการศึกษามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเมื่อรวมงบประมาณรายจ่ายประจำปีกับงบประมาณเงินรายได้ประจำปีการศึกษาเข้าด้วยกัน พบว่า มหาวิทยาลัยแม่โจ้มีสถานะการเงินการคลังลดลงอย่างต่อเนื่อง

การบริหารการเงินการคลังและวิธีการกระจายงบประมาณของมหาวิทยาลัยแม่โจ้พบว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มาวิทยาลัยได้รับจัดสรรจากรัฐบาลโดยจำแนกตามหน่วยงานสำนักงานอธิการบดีได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นคณะผลิตกรรมการเกษตร ในขณะที่สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตรได้รับการจัดสรรน้อยที่สุด ส่วนงบประมาณเงินรายได้ประจำปีการศึกษานั้นพบว่า ในภาพรวม 5 ปี สำนักงานอธิการบดีมีงบประมาณเงินรายได้เฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคณะธุรกิจการเกษตร และอันดับสุดท้ายคือคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร ส่วนทางด้านการกระจายงบประมาณตามหมวดรายจ่ายพบว่า มหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากรัฐบาลเพื่อใช้จ่ายเป็นงบลงทุนหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และ สิ่งก่อสร้างเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ ส่วนงบประมาณเงินรายได้ประจำปีการศึกษา พบว่า ยอดเฉลี่ยเกือบครึ่งหนึ่งใช้จ่ายในหมวดค่าตอบแทน วัสดุ และวัสดุ รองลงมาเป็นหมวดค่าจ้างชั่วคราว และเมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายเพื่อสาธารณูปโภคมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและค่อนข้างสูง

การเสนอแนวทางในการบริหารการเงินการคลังของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในฐานะมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ พบว่า จำนวนเงินขั้นต่ำที่รัฐจะต้องสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยแม่โจ้ในอัตราต่อปีคือ ยอดเฉลี่ยของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2539-2543) รวมกับยอดเฉลี่ยของงบประมาณเงินรายได้ประจำปีการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2539-2543) มหาวิทยาลัยจึงจะยังคงสถานะที่เป็นอยู่ได้ โดยใช้งบประมาณไม่น้อยกว่าปีละ 564.74 ล้านบาท จำแนกเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่น้อยกว่า 511.42 ล้านบาท และงบประมาณเงินรายได้ประจำปีการศึกษาไม่น้อยกว่า 53.32 ล้านบาท ในกรณีที่มหาวิทยาลัยมีโครงการหรือภาระงานอื่น ๆ เพิ่มขึ้น และไม่ได้อยู่ในแผนมหาวิทยาลัยจะต้องของงบประมาณมาสนับสนุนจากแหล่งอื่น

The research had the objectives to: 1) analyze financial and fiscal status of Maejo University within the five year period (1996 – 2000) which had been allocated from the annual budget and the annual educational income; 2) interpret the financial and fiscal status and allocation of the university's budget; 3) give suggestions for the financial and fiscal administration of Maejo University as an autonomous university. This research was an documentary research. The data was derived from the documents of annual expense budgeting and annual income budgeting of the university from 1996 to 2000. The data collection instrument was a data collecting table.

From the viewpoint of the financial and fiscal status of Maejo University within the five year period (1996-2000), It was found that the annual expense budget tended to decrease while the annual income budget tended to increase. Comparison between the annual expense and annual income budgets indicated that the financial and fiscal of university had decreased continuously.

From the viewpoint of financial and fiscal administration, it was found that most of the governmental expense budget was allocated to the Office of the President and the Faculty of Agricultural Production, respectively, while the Research and Agricultural Extension Centre was allocated the least. The Office of the President and the Faculty of Agricultural Business received the highest income, respectively, while the Faculty of Agricultural Engineering and Industry had the least. The university spent most of their expenses on equipment, land and buildings, and salaries and permanent wages, respectively. Most of the annual income was allocated for supplies and temporary wages, respectively. At the same time, expenses for the university's utility tended to increase continuously.

It could be suggested that the minimum annual financial support from the government must be a sum of five years average (1996-2000) of the expense budget and the income budget to ensure the substantial status of the university in the long run. Therefore, at least 564.74 million baht is needed annually, 511.42 million baht for the expense budget and 53.32 million baht for the income budget. Any additional jobs or projects to those in the university's annual plan should be funded by additional financial support requested from external sources.